

Eltitkolt káderlapok

A hazai marxista szellemiségű, internacionalista – kozmopolita, de mindenképpen idegen érdekeket érvényesítő pártok – időnként különválva, máskor közös szervezeti keretben működve – nem múlt nélkül fejtik ki káros, nemzeti hagyományokat pusztító hatásukat. Korábbi elhíresült pártvezérek (Kun Béla, Kunfi Zsigmond, Jászi Oszkár, Rákosi Mátyás, Kádár János, Aczél György és társaik) nemzettipró lábnyomai kegyetlenül belevésődtek történelmi múltunkba. Első maradandó és máig meg nem bocsátható cselekedetük: a trianoni tragédia előkészítése, megvalósításának hatékony elősegítése. Külföldi, internacionalista megbízásból. Bármennyire is tagadják, titkolják, félremagyarázzák – mikor melyiket ítélik célravezetőbbnek –, az 1918-ban, az ellenséggel még hadban álló országban kirobbantott Károlyi-féle liberális forradalom, majd a Kun Béla és társai által véghezvitt bolsevista országdúlás nélkül – nem következett volna be, *nem lehetett volna végrehajtani a trianoni diktátumot*, a történelmi Magyarország ilyen mértékű szétdarabolását, a magyar etnikum egyharmadának idegen kézre adását. Nélkülük megmaradhatott volna a kárpát-medencei magyarság egysége azonos országon belül. Erre nemzeti összefogás esetében minden esélyünk meg volt. Hasonló lehetőség előtt állottunk, miként Törökország; a soknemzetiségű birodalom széthullása ellenére hőiesen megvédte etnikai egységét. (Azóta a tizenhárommillió török állam hatvanötmillió nemzeté fejlődött.)

A szétdarabolást végző nemzetgyilkos folyamatot természetesen nem itthonról irányították, még csak nem is az elszakadni vágyó nemzetiségek (románok, szerbek, szlovákok). A párizsi Grand Oriente Nagypáholy félhomályában mesterkedtek ki teljes részletességgel; onnan vezényelték le könyörtelen következetességgel. Ennek ellenére sem sikerült volna, ha idehaza nem akadnak támogatók, mindenre képes politikai kalandorok, akik számára semmit sem jelentett az ezeréves haza; Erdély, Felvidék, Bácska földje, az ott élő magyarság jövője.

Kik voltak ezek a gátlástalan árulók?

Ezúttal csak néhányat kívánok közülük bemutatni. Nem is saját szavaimmal vagy a korabeli nemzetféltők biztos szemű ítéletének felidézésével. Inkább egyik *elvarátjukat* hívom segítségül, idézem meg tanúként. Olyan személyt, aki köreikben mozgott, mindenkinél jobban ismerte őket, holott ő sem volt külön a „Deákné vásznánál”. A nemzetárulók táborába tartozott. Tevékenyen közreműködött mindkét forradalomban, mely korántsem a jobb társadalomért, a magyar munkás nagyobb karéj

kenyeréért, hanem kizárólag az ország térdre kényszerítéséért, kivézetetéséért szerveződött. Idegen felbujtásra. A háborús ellenség céljának valóra váltása érdekében. Hogy könnyebben szétdarabolható legyen az ezeréves haza. Cselekedetük indítókai érzékelhető volt – miként napjainkban is –, akárcsak a nemzet iránti olthatatlan gyűlöletünk.

Krausz Nathán (írói nevén: Göndör Ferenc) a Népszava demagóg újságírója, a Kun Béla-féle esztelen bolsevik terror idején az úgynevezett „sajtódirektórium” elnöke lett. Egykori nagyváradi elvtársa és kollégája, Kun Béla nevezte ki személyesen erre a nagy hatalommal rendelkező diktatori tisztségre. Igyekezett is eleget tenni vörös kötelességének. Jómaga ugyan azt állítja: kinevezését szerényen fogadta. Ugyanis a hajdani munkásbiztosító pénztári *sikkasztó* – ez köztudott volt Kun Béláról – eredetileg a „sajtóügyi népbiztos” titulusával akarta megörvendeztetni, ő azonban elhárította magától ezt a címet, megelégedett a „direktórium elnök” terrorista méltóságával. Végül is ezt a kinevezést ajándékozta neki Kun Béla már hatalomra kerülésének első estéjén. Megbízatásának elnyerésére így emlékszik vissza: *„gyűjtőfogházban tehát megtörtént az egyesség, este összeült a munkástanács, majd a pártvezetőség, a proletárdiktatúra kitört (!), és a fogházból kiszabadult kommunistákkal együtt megalakították a forradalmi kormányzótanácsot. Ezen az estén Királyi Pál utcai lakásomon megjelentek az új kommunista népbiztosok családtagjaikkal együtt, majdnem teljes számban. Egész hajnalig ott voltak nálam, közben többször elmentek a párttitkárságra tanácskozni, és ezalatt Kun Béláné az Internacionálét zongorázta és énekelte nekünk igen szépen.”*

E csodálatos melódia hallgatása közben vált Krausz Nathán a magyar sajtó korlátlan és teljhatalmú urává, sajtódiktátorrá. (Eszmei örökösei azóta is körömszaggyatásig ragaszkodnak ehhez a kizárólagos hatalomhoz.) Később azonban, amikor már kiderült, nem csupán előnyei vannak tisztségének és elérkezett a futás ideje, Bécsbe menekült a felelősségre vonás elől. Gyors iszkolását követően pedig könyvet írt a két forradalom eseményeiről. Ám ebben sem tagadta meg önmagát, bolsevik mivoltát. Csupán saját szerepét igyekezett színes ceruzákkal – főleg rózsaszínnel – kedvezőbb hatásra átszínezgetni. Emlékkötete 1922-ben jelent meg Bécsben, saját kiadásban, *Vallomások könyve* címmel. Bánatára kevés sikerrel. Párttörténeti klasszikussá nem vált, az osztrák fővárosban dekoló elvtársak egymással marakodó csoportja nem fogadta osztatlan elismeréssel. A hazai nemzeti ol-

dal viszont önmutogató, mosakodó, minden bűnt másra áthárító, bolsevik brosraként értékelte. Ez utóbbi ítélet máig helytálló. Van azonban Krausz munkájának egy el nem hanyagolható érdeme: akitől nem remélt anyagi segítséget vagy politikai karrierjének további támogatását, megírta viselt dolgaiat. Kendőzetlenül. Csupán azokat burkolta be csillámló sztaniolpapírba és aggatta fel a marxista karácsonyfára dísznek, akiktől még remélt valamit. Állást vagy pénzt. Ezek közé tartozott főként Károlyi, Jászi és még néhány – jó külföldi kapcsolatokkal rendelkező – szociáldemokrata pártvezető.

Könyvét közel hetven évig hétpecsétetes lakat alatt őrizték. 1945 után még szigorúbban, mint előtte. Sok takargatnivalójuk volt az elvtársaknak. Egynémelyikről Krausz leveti még az ideológiai alsónadrágot is. Teljesen nyíltan beszél egykori sógoráról, a Tisza-gyilkos Pogány (Schwatz) József népbiztosról, Kun Béláról és a szadista tömeggyilkos elvtársáról, Szamuely Tiborról. Könyve kiadásakor még nem sejtette: 1945 után az orosz megszálló csapatokkal visszatérő elvtársai utcákat fognak róluk elnevezni. Mint példamutató hősökről. Pogányról például így emlékezik: A Károlyi-féle „forradalomban a katonatanács elnökévé toladott, mert mint a história ismerője, úgy tudta, hogy aki a fegyveres erő feletti jogot magához ragadja, azé a hatalom. Ez a Pogány József a legvégzetesebb alakja az utolsó idők történetének. Ennél elvtelenebb, cinikusabb és züllöttebb kalandora nemigen volt ezeknek a nehéz időknek. Pogány József a Népszava szerkesztőségében dolgozott, és így én közelről figyelhettem meg ezt a szörnyeteget. Utálatos, törtető, saját érvényesülése kedvéért eleveneken és holtakon átgázoló, jellemtelen ember volt...” Lehet ennél ideálisabb elvtársat a magyar nemzet nyakára ültetni? Tud ennél alkalmasabb „példaembert” a magát szocialistának nevezett párt felmutatni? Pogányt talán még egy pufajkás sem tudná lekörözni. Végül azt sem vitatja senki, mert bíróságilag bizonyított tény, hogy egyik tette a Tisza-gyilkosságnak. De vegyük sorra Pogány pártbeli „érdemeit”, amelyek alkalmassá tették őt, hogy magához ragadja a nemzet kormányrúdját olyan időben, amikor élethalálharcát vívta az ország szétdarabolására szövetkezett hatalmakkal. „Nem lehetett elhinni egyetlen szavát sem és hányingert keltő jelenség volt... Nem lehetett élmény nélkül rágondolni erre a karrierre...” A továbbiakban elbeszéli egyik eszmecserejét Kun Bélával, melyet Pogányról folytatott. Kun azt állította, azért szövetkezett ezzel a hányingert keltő bolsevikkel, mert „a cél szentesíti az eszközt, és én az ügy érdekében az ördöggel is szövetkezem”. „Be kellett látnom – írja Krausz –, hogy itt aztán igaza van, mert Pogánynál kifogástalanabb ördög még a purgatóriumban (sicc.) sem szerepelhetett, és Pogány mellett még Kun Béla is egy dzsentlemennek a benyomását kel-

tette.” Ezek voltak a trianoni tragédia előtti órákban a nemzet erőszakkal hatalomba toladott, szocialista-kommunista vezetői. A továbbiakban Krausz azt is megírja, miként pózolt, tetszelgett sógora, a nagy hadvezér szerepében akkor, amikor az ország kétharmada már az ellenség kezére jutott, és tudni lehetett: az utódállamok (Románia, Csehszlovákia, Horvát-Szerb-Szlovén Királyság) területablásra szövetkeztek az antanthatalmak segítségével. „Pogány régi álmainak városában, a siófoki kéjlakban, ahol mint hadtestparancsnok, Napóleont játszik és valóságos udvartartást rendez be maga körül... a nagyúr számára kirendelt karcsú színésznelkkel (molett ember létére a soványakat szereti), udvari költőkkel, udvari bolondokkal, lampionokkal és virágokkal feldíszített strand, amelynek homokján és fűvén a győzelmes hadvezér saját külön bütykös lábaival, egészen egyéni lúdtalpával méltóságteljesen lépdel... muszáj beszélni arról, hogy ez a Pogány nevű torz Napóleon-karikatúra a proletárdiktatúra idején, a gerstlievés szegény, szomorú korszakában, amikor a jóhiszemű lelkes pesti proli azt hitte, hogy a szocializmusért éheznek, és a szebb jövőért vérzik a frontokon, akkor mit merészelt művelni, mert minden jóban, fényben, bőségben tobzódni, ez a mindenkinél nyomorultabb gazfickója a forradalmi időknek”. Ugyanitt, ebben a siófoki miliőben jelentette ki Pogány: „Volt a forradalomnak egy olyan periódusa, amikor komolyan gondoltam rá, hogy a forradalom érdekében megkoronázatom magam királynak.” Erre a kijelentésre írja Krausz sógor: „Igen, Pogány József annyira beleőrült a hatalomba, hogy királyi koronát akart már rátenni arra a korpás, nagy fejére”. Nem győzöm eléggé hangsúlyozni: mindez akkor történt, amikor megölték és megölették Tisza Istvánt, azt a magyar államférfit, aki megakadályozhatta volna a trianoni tragédiát. Pogány csupán egyike volt a munkásbutító kommunista-szocialista pártvezéreknek. Tetteit sokan utánozták a hatalomhoz erőszakkal odatolakodottak közül. 1945 után Rákosi-Révai-Gerő-Farkas négyes ugyancsak a Pogány által kitaposott utat járta tovább. Nem volt külön nála sem Kádár, sem Aczél. A magyar munkás sajnos gyorsan felejt. Pedig mindig emlékezni kell rá: mit tettek ezzel az országgal a „pogányok”.

Miközben a Moszkvából hazatért elvtársak (és utódaik mind a mai napig!) példaképnek tekintették Pogányt és utcát neveztek el róla, Sztalint nem készítette csodálatra „a saját érvényesülése kedvéért eleveneken és holtakon átgázoló, jellemtelen... hányingert keltő” elvtárs, ő kivételesen másként ítélte meg tevékenységét: 1939-ben cionista szervezkedés miatt tarkón lövette. Közeledett a háború, nem tűrt meg belső ellenséget. Az utódpártok elvtársai szerint: „törvénytelenység áldozata lett”. A Magyar Életrajzi Lexikon, melyből – jobb híján – a mai ifjúság is meríti tudását, a következőképpen

értékeli Pogány Józsefet, a „legkifogástalanabb ördögöt”: a magyar munkásmozgalom kiemelkedő harcosa. A megállapításban két tévedés mindenképpen van. Pogány sem magyar, sem munkás nem volt soha. Még akkor sem, ha magyarországi élete során magyarul is beszélt. Ahhoz ugyanis, hogy valaki magyarnak minősüljön, Illyés Gyula már vagy hatvan évvel ezelőtt megmondta: ennél valamivel több szükséges. Olyan valami, amivel Pogány nem rendelkezett. Pogány és elvtársai 1918 és 1919-ben többet ártottak a nemzetnek egy hazug és nemzetellenes eszme erőszakos megvalósításával, mint egykoron a mohácsi vész. Mohács okát jól tudjuk, azt viszont, hogy kik és miért hozták ránk a trianoni tragédiát – az ötvenes évektől napjainkig tartó történelemhamisítás következtében –, elfeledtették a nemzettel, kimosták a tudatából. Legalábbis egy időre. Tovább azonban már ezt sem lehet.

A történelemhamisítás javában tart manapság is. Azon sem csodálkoznék, ha Tisza István egykori gyilkosa ismét helyet foglalna egy felújított internacionalista panteonban. Ugyanis akié a jelen, azé a múlt is. Pogányról is kiderülhet még: valójában reformkommunista volt. A sztalinizmus ellen harcolt, esetleg a globalizmusért. Ezért lövette agyon a gonosz Sztalin. Manapság minden elképzelhető, ha átmentésről van szó. Egyébként jegyezzük meg azt is Pogányról: nem csupán Tisza István gyilkosa, de 1912-től a Martinovics szabadtűz-páholynak is mestertagja; majd bécsi emigrációja alatt az In Labore Virtus páholyban vakolatott.

A könyvben egyébként akad – régebben közismert, fiatalabb nemzedékek számára azonban újdonságnak minősülő – néhány érdekes adalék Kun Béláról is, akinek budapesti emléksobrát a '90-es változások után átszállították a szobordögtetőknek nevezett „emlékparkba”. Krausz a következőket tartja érdemesnek megörökíteni róla: „Kun Bélát és Szamuely Tibort is alacsony erkölcsi és fajsúlyú embernek tartottam... Szamuely Tiborról annyit tudtam, hogy igen közepes vidéki hírlapíró volt... a pesti éjszakai életnek tipikusan léha, monoklis figurája... rossz arcú és rossz jellemű fiatalembernek ismertem... Kun Béláról legfeljebb egy árnyalattal lehetett jobb véleményem... őt egy igen ambiciózus, de gyenge képességű hírlapírónak ismertem meg. A nagyváradi mulatóhelyek törzsvendége volt, általában jókedvű, kissé erőszakos, de különben nem rossz érzésű fiú, híresen rossz ízléssel és kellemetlen, összeférhetetlen természettel”. Ezek a tulajdonságai úgy látszik, arra képesítették, hogy a magyar munkásmozgalom tájékán keresse boldogulását. Szerencsétlen magyar munkásság! Miközben Kun, mint munkásvezér, a korrupció és nemzeti politikát ostromozza – ugye mennyire ismerős? –, „lekerült Kolozsvárra, ahol a munkásbiztosító pénztár igazgatója lett –

írja Krausz –, de ott megbotlott, mert elsikkasztotta szegény, beteg munkások táppénzét, és ezért elcsapták, illetőleg ledegradálták napidíjassá... sikkasztási esete közismert volt... Képzeltető, hogy ilyen előzmények után nem tartottam őt vezéri szerepre hivatottnak és nagy tartózkodással fogadtam”. Kun, ha ma élne, feltételezhető, VIP-hitelt venne fel – kedvezményes kommunista-kamattal – a Postabanktól Princz Gábor segítségével. Az is valószínű: hatalomra kerülésük első óráiban Kun Béláné sem az Internacionálét zongorázná, hanem zsozsóért szaladgálna, VIP-hitelekért, mint Keleti György felesége tette.

Krausz szerint Kun Béla „lármás, üres és tehetségtelen ember benyomását” keltette, ám diktatúráját mégis boldogan üdvözölte. 1919. március 21-ről ezeket vetette papírra: „...a szocializmus akkor is szép, akkor is jó – ha Kun Béla csinálja”. Ugyanebben az időben állapítja meg ezt is: „Lenin, Bucharin, Trockij és most már Kun Béla és minden bolsevik Marxbocher egyetlen lépést sem tesz anélkül, hogy Marxot ne citálna, úton-útfélen szembeköpi az embert egy-egy Marx-idézzel, és az ő meggyőződésük szerint a marxizmus alapján csakis a proletárdiktatúra vezet el a szocializmus-hoz...” Ezt a tézist már mi is ismerjük, 1945 után újraéledt, és évtizedekig hallgattuk a „Marxbocherektől”. Manapság sokkal inkább érdekelné bennünket: vajon most hová megyünk és hová fogunk elérni a mai Marxbocherek útmutatása nyomán?

Az bizonyára nem meglepő, hogy Krausz nem mindenben ért egyet Kun Bélával. Ő ugyanis azt szeretné, ha a munkásságot csak addig vennék „e szent ügy érdekében igénybe”, amíg végre a keresztény polgárság belátja: a magyar nemzet vezetésére – Krausz Nathán és Kun Béla mellett – kizárólag Kunfi Zsigmond, Weltner Jakab és Jászi Oszkár az alkalmas. Mivel pedig a keresztény polgárság – akkor még – erre kevés hajlandóságot mutatott, csak átmenetileg fogadta el a proletárdiktatúrát. És mivel a proletárdiktatúrára pillanatnyilag még szükség van – szögezi le a szerző –, elnézően kell bánni azokkal a szociáldemokrata vezetőkkel, akik csatlakoztak a vörös terrorhoz. Hiszen a közös ügy győzelméért cselekedtek! Még az emigrációban is így látja: „A munkásságnak azok a vezérei tehát, akik helyükön maradtak és becsületesen részt vettek a proletárdiktatúrában, csak a kötelességüket teljesítették.” Ennyi tehát a különbség a szocialista meg a kommunista között. Egyik tizenkilenc, a másik egy hús. Napjaink gyakorlatára alkalmazva: ha stratégiai okból három részre vált is szét a párt (MSZP, SZDSZ, MSZMP), valójában egy és oszthatatlan. Csupán a hangsúly változhat – időnként és a kor kívánalmainak megfelelően.

Krausz természetesen jól látta a Kun Béla-féle terror katasztrofális állapotát. Hiszen a következőket jegyezte fel: „A diktatúra kitörését (!) követő na-

pon... Végigjártam a városon és kétségbeesetten láttam, hogy többnyire szemüveges, bozontos hajú, hegyes orrú és előttem ismeretlen fiatal emberek szónokolnak az egész városban, és dühös vérszomjial rikácsolnak... Nyomban láttam, hogy kicsapott a kanális, és el fogja árasztani a proletárdiktatúrának egész világát... odakint az utcákon felülkerekedik a csatorna, és csupa ismeretlen, szemét ember bujtogat... Kun Béla deszperádó népe rohamra törtetett a pozíciókban." Krausz szerint ez volt a tanácsköztársaság. Miért kételkednénk meglátásában? Azt viszont nehéz elképzelni, hogy „kitört” a diktatúra. Kitörni ugyanis forradalom szokott meg a tűzhányó. A diktatúrát viszont sötét gazemberek szervezik. Alattomban. A nép ellenében.

De olvassuk tovább Kun Béla méltatását. Ebben az időben – állítja Krausz – „Kun Béla már teljesen meztelenül állott előttem, a régi, közepes, rossz szájú, erőszakos vidéki hírlapíró... A proletárdiktatúra az én érzéseim szerint semmit sem valósított meg abból, amit hirdetett és amit remélni lehetett tőle. Még magát a proletáriátus diktatúráját sem valósította meg (ami szintén nem jelentené a mennyei boldogságot), mert hiszen nem frázis, hanem igazság az, hogy a magyar kommunben nem a proletáriátus diktált, hanem a proletáriátusnak diktáltak...” Azok, akik átérték – teljes időtartamában – az 1945 utáni diktatúrát, ugyancsak tanúsítani tudják Krausz Nathán 1920-ban már felismert igazságát. Azzal az aprósággal megtoldva: mi már azt is tudjuk, kik diktáltak a magyar munkásnak, parasztnak, értelmiségnek 1919-ben és 1945 után. Megtapsztaltuk azt is, ezek a diktatúrák miért szerveződtek. Egész egyszerűen azért, hogy elprivatizálhassák maguknak az egész országot. Hogy jármuk elé kötözhessek az egész nemzetet.

Mi volt tehát a Rákosi- és Kádár-korszak alatt ünnepelt „csodálatos forradalom”, a tanácsköztársaság, aminek ideje alatt tönkrement az ezeréves haza? Krausz szerint a következő: „Gonosz elvakultság, tébolyodott uralkodni akarás, a személyi állásponatok mindenek fölött való érvényesítése, és a leglelkiesmeretlenebb kalandorpolitika voltak azok a tényezők, amelyek fölépült Kun Bélák egész erőszakrendszere, és a felelősségérzés nélkül való puccsista brigantitempó sodorta a szerencsétlen munkásságot nyitott szemmel a legnagyobb veszedelem örvényébe. Kun Béla és bűntársai a legutolsó pillanatig nem engedtek érvényesülni egyetlen józan hangot, és az ő bűnös lelkükön szárad, hogy megvárva a teljes összeomlást, a magyar munkásságot beletaszították a szenvedésnek és mártíriumoknak olyan pusztító sodrába, amelyhez foghatót keveset látott a történelem...” Ilyennek lehetne nevezni a kommunisták által levezenyelt 1990 utáni privatizációt is.

De hasonló történt Rákosi és bandájának uralma alatt is; ezért robbant ki a forradalom 1956-ban,

élen a munkássággal. Végül ezt a gyakorlatot folytatta tovább a kegyetlen megtorlást követően a Kádár–Aczél-kurzus is. Az 1919-es kegyetlen tobzódás és az 1945 utáni diktatúra elcsendesedése között viszont van némi különbség. Az 1919-es „gonosz elvakultság” után még bekövetkezett: „a legvisszatartóbb fejezete ennek a korszaknak az a különvonat, amely Kun Bélának és társának becses irháját hordozta el a határon túlra”. Ám a több mint négy évtizedes „tébolyodott uralkodást” követően 1990-ben nem indult ilyen különvonat. Továbbra is itt maradtak az elvtársak. Büntetlenül. Alig néhányan települtek át Izraelbe. A többség rövid ideig meglapult ugyan, de rövidesen ismét támadásba lendült azzal a szándékkal, hogy mindent újrakezdjen.

Krausznak van néhány keresetlen szava a bolsevik kultúra „nagyjairól” is, azokról, akiket Demszky Gábor, **Eörsi István** és az SZDSZ kultúrgruppja továbbra is példaképének tekint. A Vörös Újság körül „lármás és vérszomjas csoport tömörült” – állapítja meg a visszaemlékezés. „A Vörös Újság szerkesztője, Rudas László a kommunnek egyik legellenesszesebb és legkártékonyabb figurája volt.” (Bizonyára az lehet az oka, hogy utódai olyan nehezen engedték levenni az utcatábláját a Podmaninczky utcáról.) Krausz, a sajtódirektórium elnöke kissé hivalkodva állapítja meg: „Szembeszálltam a diktatúrát kisajátító örült költők, írók és művészek hadával, sőt szembe mertem szállni ennek a hadnak legfőbb patrónusával és kongeniális tenyésztőjével, Lukács népbiztossal. Nekem ez a degenerált, vérszomjas és milliomos kommunista sehogy sem tetszett, és közveszedelemnek tartottam hó-bortos garázdálkodását... A bolsevik harcnak sajtóbeli előharcosa a Vörös Újságban Révai József nevű zavaros fejű fiatalember volt. Révai valóságos tekintély volt a kommunisták sorában, amikor felfedeztem ennek az ifjúnak egy néhány hónappal ezelőtt megjelent verskötetét, s ebben találatott egy vers, amely többek között ilyen sorokkal gyönyörködte:

Dögölj meg, anyám, dögölj meg, apám
Dögölj meg, első tanítóm...”

Valóban „megható és szép” kommunista versszónoklat. Klasszikus sorok, ma is tanítani kellene. Csupán azon lehet elgondolkodni: vajon Demszky Gábor mi okból nem terjesztette eddig még fel Révait valami posztumusz költői díjra? Persze ami késik, nem múlik. Krausz azt írja 1919-ben szélsőbaloldali lapjában erről a Révai-versről: „aki képes leírni azt a harsogó marhaságot és ízléstelenséget, hogy dögölj meg, apám, dögölj meg, anyám, az igazán eljátszotta igényét arra, hogy komolyan vegyék”. Tökéletesen igaza van az Ember szerkesztőjének, ám nekünk 1945 után „véresen komolyan” kellett ven-

nünk Révai Józsefet, a kommunista kulturális minisztert, a magyar művelődés és kultúra hőhírját. Hatalomra kerülése erősen kitágította a családi kört. Ekkor már nem kizárólag saját apjára, anyjára és első tanítójára gondolt, az egész nemzetre kívánta alkalmazni versét. Arról nincs tájékoztatás a Vallo-mások könyvében, hogy Révai végül is hogyan került ki Moszkvába, Rudasról, a bölcs marxista filozófusról azonban megtudjuk: „éppen úgy, mint nagy vezére, Kun Béla, megszökött... ez a hitvány Rudas, aki főszerkesztője volt a Vörös Újságnak, több ezer dollárral és egyéb jóféle valutával megrakodva távozott el Budapestről”. Az ilyen esetekre mondja a magyar ember: az nem baj, hogy elszökött, de vissza ne jöj-jön! Rudas sajnos visszajött. És utána nem csupán több ezer dollárnyi kárt okozott a nemzetnek.

A bolsevik ideológiának mindig voltak alkal-mi, mondhatni heti bohócai. Olyanok, akik koráb-ban a WC-falfirkákat művelték, később pedig kom-munista sajtócézárok lettek. Vagy kabarészerzők. Ebben a műfajban utazott Gábor Andor is. „Máig is rejtély előttem – vallja Krausz –, hogy az Apolló-kabaré lenge deszkáiról hogyan tette meg ezt a meredek utat Gábor Andor a világforradalom terrorkülönítményi ka-nálisáig?... Aki idáig kizárólag a kupléírás terén szor-goskodott... a hírlapírók nagy többsége ellenszenvvel lát-ta és nem vette komolyan... az újságírói közéletben való működésével is mindenkor a saját egyéni és anyagi érde-keit igyekezett hathatósan képviselni... az ő megszokott talmudizáló módján kifejtette, hogy az újságíróknak pe-dig nem kell sajtószabadság.” Úgy látszik, nincs új a kommunista nap alatt. Gábor egyébként utóbbi el-

veihez akkor is ragaszkodott, amikor szovjet tisztí egyenruhában visszatért Budapestre és a Lúdas Matyi főszerkesztője lett. Főszerkesztősége alatt azon igyekezett, hogy kupléstílusú bolsevik viccei-vel elnyomja az Andrássy út 60-ban megkínzott hazafiak jajkiáltásait. Hasztalanul tette. A megkín-zottak jajkiáltásai belénk szívódtak. Miközben Gá-bor viccelődött, az országban eluralkodott a féle-lem. A legjobbak börtönökben vergődtek. A nem-zet megbénult a kegyetlenkedésektől. Az országot letiporta Európa legbarbárabb népe, és ránk szaba-dította mindazokat a „többsnyire szemüveges, bo-zontos hajú, hegyes orrú, ismeretlen fiatalembere-ket”, akik időközben korosabbak lettek ugyan, de gyűlöletük még a két évtizeddel korábbinál is erő-sebben élt bennük. Pedig ekkorra már a Szovjet-unióban is megtapasztalhatták: a szocializmusnak nevezett népbu-títás akkor sem szép és jó – ha nem Kun Béla csinálja.

Az oroszok nagyon is jól tudták, kiket szabadí-tottak ránk. Meg voltak róla győződve: néhány évtized alatt teljesen kipusztítják a magyar nemze-tet. Istennek hála, ebben tévedtek.

Krausz Nathán elvtárs a Vallomások könyve mi-att Bécsből nem Moszkva felé vette útját. New York-ba telepedett át. Ott egy ideig még írogatta újságját, az Embert, és szidta benne Magyarországot meg néhány kommunista elvbarátját. Azokat, akik Bécs-ben nem osztották meg vele a szajrét. Aztán vala-mikor 1948 és 1951 között meghalt. Jehova legyen hozzá irgalmas.

Hajdú Demeter Dénes

Fekete nap, avagy székelv csendélet